

Vaasan yliopisto, kevät 2010

Talousmatematiikan perusteet, ORMS1030

10. harjoitus, viikko 16 (19.4.–23.4.2010)

R1	ma	10–12	D115	R4	to	08–10	D115
R2	ma	14–16	D115	R5	to	14–16	D102
R3	ti	08–10	D115	R6	pe	08–10	D102
				R7	pe	12–14	D115

Olkoon tutkittavina matriisit

$$\mathbf{M} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 2 & 3 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad \text{ja} \quad \mathbf{N} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 3 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

1. Laske a) determinantti b) transpoosi ja c) käänteismatriisi matriisille $\mathbf{M}$.
2. Määritä rivioperaatioiden avulla käänteismatriisi matriisille $\mathbf{N}$.
3. Määritä adjungaatin avulla käänteismatriisi matriisille $\mathbf{N}$.
4. Laske determinantit

$$\text{a) } \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ -3 & 1 \end{vmatrix} \quad \text{b) } \begin{vmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 5 & 1 & 0 \\ 3 & 1 & 1 \end{vmatrix} \quad \text{c) } \begin{vmatrix} 2 & 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 1 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 2 \end{vmatrix}$$

5. Ratkaise Cramerin kaavoilla yhtälöryhmä

$$\begin{cases} x - 2y + z = -7 \\ y - 2z = 0 \\ 3x + 9y - 20z = 0 \end{cases}$$

6. Etsi jokin ei-triviaali ratkaisu yhtälöryhmälle

$$\begin{cases} 3x - 3y + 4z = 0 \\ y - 2z = 0 \\ 3x + 9y - 20z = 0 \end{cases}$$

7. Ratkaise muuttujan x arvo Cramerin kaavoilla yhtälöryhmästä

$$\begin{cases} x - 2y + z = 0 \\ 4y - 2z = 5 \\ ax - y + z = 0 \end{cases}, \quad a \in \mathbb{R}$$